

Nyere museumslovgivning i Danmark^{*)}

Af VIGGO NIELSEN

Indenfor dansk museumsvesen er der i de sidste 10–15 år foregået en mærkbar udvikling i retning af, at den danske stat – eller offentlige organer – i videre omfang træder ind i billedet. Dette er i overensstemmelse med den almindelige udviklingstendens, hvorefter en række sociale opgaver, der tidligere kunne klares på mere eller mindre privat basis, nu må varetages med kollektiv bistand. Denne udvikling, der har gjort sig gældende for begge de humanistiske museumsgrupper, de kulturhistoriske museer og kunstmuseerne, er også lovgivningsmæssigt registreret.

I det forløbne tidsrum har således den danske stat ved en lov af 19. marts 1952 til drift som et statsmuseum overtaget den af etatsrådinde Henny Wilhelm Hansen til staten testamenterede Ordrupgårdsamling med dens fremragende samlinger af bl. a. fransk impressionistisk kunst. Tilsvarende har staten ved en lov af 11. maj 1954 tegnet sig for tilskud til oprettelsen og driften af J. F. Willumsenmuseet i Frederikssund, påny som accept af en privat donation, nemlig kunstnerens, af hans samling af egne værker m.v. Klart illustreres situationen også af, at det blev nødvendigt for videreførelsen af Ny Carlsberg Glyptoteket, at den danske stat i henhold til en lov af 31. marts 1954 direkte indtrådte som parttager i institutionens »driftsunderskud« med $\frac{1}{3}$, samtidig med at $\frac{1}{3}$ udredes af Københavns kommune og $\frac{1}{3}$ af Ny Carlsberg-fondet.

Af strukturelt afgørende betydning har i denne periode været gennemførelsen af loven af 7. juni 1958 om de kulturhistoriske lokalmuseer og i tilslutning hertil, følgende nogenlunde parallelle principper, loven af 15. april 1964 om statstilskud til (visse nærmere definerede) kunstmuseer. Den strukturelle nydannelse, som lokalmuseumsloven indebar, må ses i forhold til den tidligere organisation af dansk museumsvesen, der har fremtrådt som en stærk centraliseret ordening.

Dansk kulturhistorisk museumsvirksomhed fik sin egentlige start med nationalmuseets (det oldnordiske museums) oprettelse i 1807 som et statsmuseum, der naturligvis igennem en lang årrække måtte stå som landets eneste museum af denne art, uden at dette beroede på en bestemt politik. Udviklingen i den arkæologiske forskning medførte sammen med de nationale rørelser i tiden efter forfatningsændringen i 1849 etableringen af en serie selv-

^{*)} Denne artikel publiceres ligegyldende i »Svenska Museer«, hvortil den oprindelig efter opfordring er skrevet. Artiklen er afgangivet 8.10.1964.

stændige og selvejende museer landet over, støttede af hovedmuseet i København. Nationalmuseets direktør J. J. A. Worsaae arbejdede på denne tid ivrigt for en decentralisering af museerne, ikke mindst for at disses medarbejdere kunne medvirke ved bevaringen af de jordfaste fortidsminder. Med Worsaaes død i 1885 og Sophus Müllers indtræden som en nøglefigur i dansk museums- liv, ændredes situationen afgørende, idet udgangspunktet for Sophus Müllers politik blev, at eksistensen af andre museer kunne true nationalmuseets fremtidige virke, og at der kun i landet burde være et forhistorisk museum af betydning, og dette måtte tillige være udgangspunkt for al videnskabelig forskning. I overensstemmelse hermed blev ved en nyordning af 1887 i forbindelse med en fast tilskudsordning de eksisterende museer i provinsen sat under tilsyn af nationalmuseet, der af deres samlinger kunne udtage til nationalmuseet de museumsgenstande, der måtte være indkøbt for de ydede statstilskud. Samtidig reduceredes museernes muligheder for arkæologisk undersøgelsesvirksomhed væsentlig. Denne nyordning blev helt afgørende for museerne i provinsen derved, at deres muligheder som centre for undersøgelsesarbejder reduceredes så kraftigt, og i nogen tilslutning hertil ved at deres interesser vendte sig mod andre områder, hvor umyndiggørelsen ikke kunne føles så stærkt som for de forhistoriske samlinger, nemlig imod folkekulturen, hvis studium netop var i sin vorden. De mange museer, der i de følgende årtier på privat initiativ blev oprettet rundt om i landet, havde derfor indsamling af genstande, som illustrerede den danske folkekultur m.v. som hovedformål.

Den formelt inferiøre position for de anerkendte museer i den danske provins (for ikke-ankendte museer og private var naturligvis ingen bånd) vakte misfornøjelse, men trods flere forsøg på at få gennemført ændringer allerede fra slutningen af 1800-årene opretholdtes den indtil en nyorientering fandt sted i 1941. Ved de i dette år gennemførte regler opnåedes en vis forhøjelse af de beskedne statstilskud, og der gennemførtes en ændret gruppering af de kulturhistoriske museer, og – med bibeholdelse af nationalmuseet som tilsynsførende og for ministeriet rådgivende myndighed – etableredes et særligt rådgivende organ for ministeriet, provinsmuseumsnævnet, der også fik en repræsentation for de kulturhistoriske museer i provinsen. Samtidig udvidedes museernes muligheder for at foretage videnskabelige undersøgelser, og nationalmuseets udtagelsesret, naturligvis bortset fra danefæ, bortfaldt. Den begrænsede forhøjelse af statstilskuddet (til maksimalt 2.600 d. kr. til de største museer, centralmuseerne) muliggjorde imidlertid ikke nogen stærkt forøget aktivitet og afhjalp specielt ikke det for museerne så presserende spørgsmål om ansættelse i videre omfang af faguddannet arbejdskraft. Statstilskuddet udgjorde en af de som hovedregel selvejende museers væsentligste indtægtsposter, og det var således kun på få museer, der kunne arbejdes på anden måde end gennem den frivillige og vederlagsfri indsats, som næsten alle danske museer skylder deres eksistens (og som fortsat udgør et helt nødvendigt led i deres virksomhed).

Efter krigen blev der givet lejlighed for provinsmuseumsnævnet til at analysere situationen. Overvejelserne mundede ud i betænkning nr. 152 af 1956 om en nyordning af de kulturhistoriske lokalmuseers forhold. Betænkningen indeholdt foruden en historik, en oversigt over samtlige kulturhistoriske museer i landet og en redegørelse for de samfundsopgaver af videnskabelig og folkeoplysende art, der naturligt måtte påhvile disse museer, og for hvordan disse opgaver kunne fordeles og finansieres. I tilslutning hertil var udarbejdet et udkast til et lovforslag om de kulturhistoriske museer med lokalt afgrænset virkeområde. Betænkningens forslag gennemførtes trods fremkomsten af en polemisk erklæring fra direktøren for nationalmuseet om forslaget til løsning af de organisatoriske problemer (Johs. Brøndsted: Nationalmuseet og Provinsmuseerne. København 1956) stort set uændret som lov nr. 166 af 7. juni 1958.

Ved loven indførtes en ny betegnelse eller definition for den museumsgruppe, loven omfatter, nemlig *kulturhistoriske lokalmuseer*, der bestemmes som museer, hvis formål er indenfor et afgrænset område af landet at indsamle og bevare genstande fra fortiden og gøre dem tilgængelige, således at de kan udnyttes i folkeoplysningens og videnskabens tjeneste. Ved denne betegnelse opnåede man at frigøre sig fra betegnelsen provinsmuseum, hvilket prestigemæssigt måtte spille en vis rolle, idet ordet provins i dansk ofte vil have en odiøs klang. Bortset fra dette rent definatoriske omfattede lovens ordning grundlæggende nye principper dels på det *økonomiske* dels på det *organisatoriske* område. Lokalmuseernes økonomiske tilstand søgtes afhjulpet ved en tilskudsordning efter principper, som dem der gælder for statstilskud til de danske folkebiblioteker, således at det lokale økonomiske initiativ opmuntres ved statstilskud, der sættes i relation til de faste stedlige tilskud til institutionernes drift og samtidig absolut har en sådan størrelsesorden, at de reelt kan bidrage til løsningen af arbejdsopgaverne. Vel det vigtigste formål med den tilsigtede forbedring af museernes økonomi ville være ansættelsen af fagligt uddannede medarbejdere selvfølgelig især ved de større museer. En sådan ordning måtte tillige forudses at bringe kommunerne mere centralt ind i billedet, således at en udvikling kunne forudses som for folkebibliotekerne med en gradvis omdannelse af de eksisterende foreningsejede eller selvejende institutioner til kommunale. Princippet i tilskudsordningen var, at der af staten til de anerkendte lokalmuseer skulle ydes 100 % af indtil 3.000 kr. faste stedlige driftstilskud og 50 % af tilskud herudover indtil 50.000 kr. Til en særlig gruppe, landsdelmuseerne, hvorom senere, forhøjedes det tilskudsberettigede stedlige tilskud, hvoraf statstilskuddet ydedes med 100 % med 16.000 kr. til 19.000 kr. Denne specielle ydelse tilsigtede at dække merudgiften ved en faglig uddannet medarbejders halve løn. For at få markeret, at den lokale indsats må være den største, for at opnå en vis lighed ved tilskudsfordelingen og en forenklet beregning, fastsattes, at kun stedlige tilskud til selve driften var statstilskudsberettigede, men ikke tilskud til leje af lokaler, godt-

gørelse af lejeværdi, hovedstandsættelser eller forrentning og afskrivning. Ved en revision af loven ved lov af 4. marts 1964 er tilskudssatserne ændret, således at der nu af de tilskudsberettigede stedlige tilskud ydes statstilskud med 100 % af indtil 5.000 kr. og 50 % af beløb herudover indtil 75.000 kr., og således at det særlige tilskud til landsdelsmuseerne ydes gennem et 100 %-tilskud af stedlige tilskud op til 33.000 kr.

Bygnings- og lokaleforhold forudsættes således klaret på stedlig basis.

I organisatorisk henseende tilsigtedes ved oprettelsen af en ny selvstændig tilsynsinstitution i hovedsagen bygget på de hidtidige organer en videregående samarbejdning af de lokalhistoriske lokalmuseers virksomhed. Tilsynet har følgende sammensætning: Rigsantikvaren, (tidligere direktøren for nationalmuseet) som formand, 2 repræsentanter for nationalmuseet, 2 for lokalmuseerne, valgt blandt de professionelle medarbejdere, 1 for de kommunale sammenslutninger og 1 for ressortministeriet. I tilknytning hertil indførtes begrebet landsdelsmuseer som sådanne større og velkvalificerede museer med faguddannet personale, der skulle påtage sig at bistå andre museer indenfor det nærmere definerede landsdelsområde efter anmodning fra disse museer. Der regnedes med højst 17 landsdelsmuseer. Man håbede herigennem på en vis decentralisering af tilsyns- og rådgivningsvirksomheden.

For opnåelsen af statsanerkendelse og dermed statsstøtte opstilledes visse generelle vilkår med hensyn til institutionernes bestyrelsesforhold, deres vedtægter, deres museumstekniske standard m.v. Disse vilkår udgjorde stort set en fortsættelse af tidligere stillede vilkår, således at de allerede understøttede museer ikke kunne komme til at blive stillet ringere på grund af krav i denne retning.

Tilskudsordningen, der naturligvis måtte være et eksperiment ligesom også organisationsformen, har nu virket i over 6 år, og lokalmuseumstilsynet har i forbindelse med en i loven foreskrevet revision af tilskudssatserne haft lejlighed til at gøre situationen op i en indstilling af 18. oktober 1963 til ministeriet for kulturelle anliggender (Folketingstidende 1963-64 tillæg A spalte 485-494).

I forhold til situationen før lovens gennemførelse i 1954/55 kan der for sidste opgørelsesår 1962/63 konstateres næsten en tredobling af de faste kommunale driftstilskud og næsten en tidobling af statstilskuddene. I forhold til 1957/58, da tilskudsordningen var ved at få virkning, er der tale om en fordobling. Statstilskuddet udgør nu henved $\frac{1}{4}$ af lokalmuseernes indtægter mod tidligere ca. 6 %. Det stærkt øgede statstilskud er afhængigt af den større stedlige indsats, men må også ses i relation til, at der i den mellemliggende tid er anerkendt et betydeligt antal mindre museer, af hvis indtægter statens 100 %-tilskud udgør en forholdsvis stor andel. Ved nyordningens start var således 33 museer statsstøttede. Dette antal er nu steget til 59, således at Danmark er dækket ind med et ret tæt net af lokalmuseer. Speciel anerkendelse som landsdelsmuseer er meddelt museerne i Hjørring, Ålborg, Viborg, Århus,

Kolding, Ribe, Haderslev, Sønderborg, Odense, Holbæk og Randers. Når så mange landsdelsmuseer af de 17 mulige allerede har kunnet godkendes, hænger det sammen med, at også antallet af fagligt uddannede museumsmedarbejdere som et led i det øgede initiativ er blevet mere end fordoblet. Sådanne medarbejdere findes også ved almindelige lokalmuseer; i nogle tilfælde med deltidsarbejde efter noget forskellige aflønningsprincipper.

I takt med denne ekspansion er også selve museumsarbejdet blevet intensiveret. Det folkeoplysende arbejde således gennem udstillinger og anden oplysningsvirksomhed, afholdelse af foredrag, ekskursioner m.v., der ofte sker i samarbejde med de anerkendte oplysningsforbund eller foreninger. I overensstemmelse med forudsætningerne i den nye skolelovgivning anvendes lokalmuseernes samlinger i vidt omfang som led i undervisningen, og en udbygning af undervisningslokaler og lign. er ved at finde sted ved flere museer. Selve museumsarbejdet er indenfor de trods alt begrænsede midler, der har været til rådighed, undergået en lignende udvikling. Museernes protokollering og registrering af det indsamlede materiale er forbedret og standardiseret, og den primære undersøgelsesvirksomhed, hvad enten det drejer sig om arkæologiske udgravninger eller etnologiske undersøgelser, er forøget betydeligt. Parallelt hermed har der fundet en udvidelse sted af museernes og deres medarbejders publikationsvirksomhed.

De forventninger, der blev stillet til nyordningen af 1958, har således vist sig at være berettigede. Økonomisk har man opnået en betydelig ekspansion, men bl. a. på grund af de grænser, som loftet over statstilskuddet indebærer, ikke en eksplosiv udvikling. Dette kan have en vis fordel i en periode, hvor der er store vanskeligheder ved rekruttering af personale til landets museer. På den anden side må denne begrænsning i tilskudsordningen på længere sigt tilstræbes ophævet, således at netop de større og i videnskabelig henseende mest effektivt arbejdende museer får sådanne vilkår, at man kan opnå det fulde udbytte af den skete decentralisering. Problemer om afhjælpning af det store behov for konservering af samlinger er nok i højere grad af teknisk- og personalemæssig art end økonomisk. Museernes lokaleproblemer m.v. har fortsat kunnet løses med udgangspunkt i den lokale indsats, eventuelt suppleret med tilskud fra tipsmidler eller fra en beskeden dispositionskonto på i alt 25.000 kr., der fordeles efter indstilling af tilsynet. Her kan specielt ved tipsmidlernes eventuelle bortfald opstå vanskeligheder for finansieringen. Parallelt hermed er på grund af de stigende antikvitetpriser en tilsvarende dispositionsbevilling, hvoraf der ydes tilskud til indkøb af museumsgenstande og til konservering, for lille.

I organisatorisk henseende har de som foran nævnt af nationalmuseet i sin tid fremførte betænkeligheder mod etableringen af det nye tilsynsorgan ikke vist sig rigtige. Samarbejdet mellem nationalmuseet og lokalmuseerne er fortsat og vel snarest intensiveret igennem det arbejde, der udføres af nationalmuseets repræsentanter i tilsynet i samarbejde med dets øvrige med-

lemmer. Den mindst afklarede facet af nyordningen er formentlig landsdelsmuseernes funktioner dels museums-mæssigt i landsdelene, hvor der også ligger andre mindre museer, men specielt i relation til tilsynsordningen og det oprindeligt ønskede særlige samarbejde med tilsynet. Medmindre disse problemer kan bringes på en formel, vil en ændring på dette punkt kunne komme på tale.

En udbygning af de kulturhistoriske museer i flere danske byer som universitetsfaciliteter vil accentuere denne problemstilling. Ved planlægningen af udbygningen af de højere læreanstalter regnes med universiteter foruden i København, Århus og Odense også på længere sigt i 2 eller 3 andre byer. Universitetsmuseerne må naturligvis få – som Forhistorisk museum i Århus har det – en ganske særlig og mindre lokalt bundet stilling.

Det måtte ligge i luften, at når der var fundet en formel for en tilskudsordning og organisation for de kulturhistoriske lokalmuseer, måtte en lignende søges fundet for de kunstmuseer rundt om i Danmark, der indenfor deres område indtager en stilling parallelt med de kulturhistoriske lokalmuseers. Denne opgave blev da også som et af de første programpunkter taget op af det i 1961 etablerede ministerium for kulturelle anliggender. Problematikken er selvfølgelig afgørende forskellig for de 2 museumsgrupper. Det forskningsmæssige eller aktivt driftsmæssige indslag, som er så afgørende for interessen for og medarbejderskabet ved de kulturhistoriske museer, er ved kunstmuseerne erstattet af en mere passiv betragtning af een gang erhvervede kunstværker. Udstillingskravene og hele holdningen overfor publikum er en anden. **Selve museumsgenstandene** tilvejebringes i mindre grad som led i en systematisk indsamling, og dette gælder specielt jo videre et område indenfor dansk kunst, det pågældende museum illustrerer. Hertil kommer, at den nødvendige anskaffelse af kunstværker til supplerung af samlinger oftest kræver store midler. Uden især Ny Carlsbergfondets medvirken havde de danske kunstmuseer kun haft et meget begrænset omfang. Den hidtidige statsstøtte har derfor også været koncentreret om tilskud til indkøb af kunst eventuelt konservering.

Udviklingen af kunstsamlinger udenfor København er forløbet til en vis grad parallelt med udviklingen af de kulturhistoriske museer. I 1859 oprettedes således Kunstmuseet i Århus, og i løbet af de følgende årtier etableredes som selvstændige museer kunstsamlinger i Odense, Ålborg, Maribo, Randers, Ribe, Vejle og Rønne. I dette århundrede er yderligere oprettet kunstsamlinger i Vejen, Horsens, Skagen, Esbjerg, Fåborg, Sønderborg, Åbenrå og Tønder, i Viborg, Pederstrup, Sorø, Silkeborg og Skive. De ældste af disse museer nød ved deres etablering i selvstændige bygninger i flere tilfælde godt af betydelige statstilskud til bygningens opførelse.

Disse samlinger har overvejende som mål at illustrere hovedlinierne i dansk billedkunst. De omfatter i de fleste tilfælde en begrænset repræsentation af guldaldermalerne for, i tiden efter at Ny Carlsbergfondet havde påbegyndt de

årlige uddelinger af den indkøbte udstillingskunst, at give en mere dækkende repræsentation for det danske maleri. Samtidig hermed har der været en tendens til en vis specialisering betinget af kunstskolers tilknytning til den bestemte lokalitet eller af enkelte kunstneres personlige tilknytning til stedet. Museerne i Skagen, Sønderborg, Rønne, Vejen og Fåborg er eksempler herpå. Yderligere specialisering forekommer ved det specielle Skovgård-museum i Viborg, i Reventlow-museet i Pederstrup og i Silkeborg museums kunstafdeling, der helt er baseret på Asger Jorns donationer af egne arbejder og værker fra den internationale kunstretning, han repræsenterer. Bortset fra museerne i Odense og Vejle, der er kommunale, er samtlige kunstmuseer selvejende eller foreningsejede, og dette gælder også Århus-museet, der har den særlige stilling, at det tillige er universitetsinstitut.

Det hidtidige grundlag for kunstmuseernes situation har i økonomisk henseende været begrænsede statstilskud som nævnt til anskaffelser og konservering, og dette tilskud har gennem de sidste årtier været ydet med ensartede beløb til alle de anerkendte museer uanset størrelse og karakter. Beløbet var til 1960 3.600 kr. og efter dette tidspunkt 7.200 kr. årlig til hvert museum. Organisatorisk har kunstmuseerne været knyttet meget tæt til statens museum for kunst, der har været officiel tilsynsførende for disse kunstsamlinger, ligesom kunstmuseets leder en tid lang var obligatorisk medlem af samtlige kunstmuseers bestyrelser. I øvrigt har så godt som alle disse museer haft særlige kunstkyndige konsulenter som regel medarbejdere ved de københavnske museer.

Det var altså evident, at disse museer med de stigende priser på kunstværker og med øgede udgifter til driften af samlingerne og samtidig med et enormt konserveringsbehov ikke kunne opretholdes på det hidtidige grundlag. Ministeriet for kulturelle anliggender udarbejdede derfor i løbet af 1963 et udkast til en generel lov om støtte til kunstmuseerne. Efter drøftelser med foreningen af danske kunstmuseer fremsattes dette som lovforslag i folketinget og er nu vedtaget som lov nr. 118 af 15. april 1964 om statstilskud til kunstmuseer. Definitionsmæssigt har det været vanskeligere at bringe denne museumsgruppe under én hat. Loven bestemmer de museer, som den skal tilgodese, som sådanne, der har til formål at belyse enten hovedlinier i fortrinsvis dansk billedkunst evt. med særlig tilknytning til vedkommende egn eller én eller flere betydende epoker af billedkunsten. Støtte til andre kunstmuseer herunder f. eks. blandt de foran omtalte til Skovgård-museet i Viborg og Reventlow-museet, kræver en særlig bevilling på finansloven. For de museer, der er omfattet af loven, er økonomien søgt ophjulpet ved en i forhold til, hvad der ydes de kulturhistoriske museer, noget ændret tilskudsordning. Bortset fra et fast tilskud på 10.000 kr., der kan betragtes som et grundtilskud til samtlige anerkendte museer til kunstindkøb og konservering, udgør statstilskuddet til museernes drift og kunstindkøb 100 % af de faste stedlige tilskud til museernes drift og kunstindkøb. Af statsfinansielle grunde er det dog fastsat, at beløbet, hvis det overstiger 15.000 kr., ikke uden særlig bevil-

ling kan overstige 125 % af det tilsvarende stedlige tilskud i regnskabsåret 1962/63. I øvrigt er man gået ud fra, som ved de kulturhistoriske lokal-museer, at bygningsudgifter og lign. helt må afholdes af stedlige midler. Baggrunden for nuancen i forhold til tilskuddene til de kulturhistoriske lokal-museer er et påregnet større kapitalbehov til anskaffelse af kunst, idet en vis supplerig af samlingerne som nævnt må betragtes som en livsbetingelse for museerne og samtidig af vital betydning for kunstnerne.

Endvidere har man fundet, at de øgede pladskrav, der må stilles, for at en kunstsamling kan fremtræde på hensigtsmæssig og æstetisk måde bl. a. også ud fra lys-, temperatur- og fugtighedsforhold, bevirker et særligt behov. Hertil kommer, at de stedlige tilskud de fleste steder har været yderst beskedne, således at en mere begrænset relation mellem de stedlige tilskud og statstilskuddene ikke ville få megen effekt. Reelt vil tilskudsordningen derfor for de fleste museer indebære en forhøjelse af tilskuddet fra 7.200 kr. til 25.000 kr., hvori indgår grundtilskuddet på 10.000 kr. Kun enkelte museer som Fyns stiftmuseum, Århus museums kunstafdeling, Vejen museum og Silkeborg-museet vil opnå meget betydelige forhøjelser. Størst Fyns stiftmuseum, som opnår en forhøjelse af statstilskuddet fra 7.200 kr. til 104.400 kr.

Organisatorisk er der etableret et organ på linie med lokalmuseumstilsynet, nemlig statens kunstmuseumsnævn, der vil få direktøren for statens museum for kunst som formand, og dertil 1 repræsentant for foreningen af danske kunstmuseer i provinsen, 1 for de kommunale sammenslutninger og eventuelt 1 for ministeriet for kulturelle anliggender. Kun på ét område opretholdes og befæstes centralinstitutionens position nemlig med hensyn til overvågelsen af samlingernes konserveringstilstand og opbevaringsforhold, og dette i en sådan grad, at loven tillige kan betragtes som en lov om kunstmuseets konserveringsanstalt. Loven bygger på den tanke, at konserveringen af kunstværker på baggrund af kunstkonserveringens enorme udvikling med deraf følgende tekniske og økonomiske krav må centraliseres. Dette så meget mere som den personalemæssige situation blandt danske konservatorer indenfor alle grupper er meget betænkelig. Ikke mindst en i 1958 etableret, uheldig normering af statens konservatorstillinger har medført, at rekrutteringen af personale er svigtet. Samtidig med, at kunstmuseumsloven nu stiller krav til kunstmuseets konserveringsanstalt om at varetage konserveringen ved de anerkendte museer over hele landet, fremgår det som en forudsætning i bemærkningerne til lovforslaget, at kunstmuseets konserveringsanstalt udbygges i betydelig grad, og et program for denne udbygning opstilles.

Kunstmuseumsloven vil først få virkning fra 1. april 1965 altså for det danske finansår 1965/66. Adskilligt af det, der må være en forudsætning for nyordningens effektivitet, står derfor hen i det uvisse, herunder også spørgsmålene om den konserveringsmæssige udbygning. Tilsvarende er det endnu uafklaret, hvorledes den endelige sammensætning af kunstmuseumsnævnet vil blive, og hvilken karakter dets sekretariat vil få.

Som det må være naturligt ud fra den komplicerede tilskudsberegning, er det tanken, at loven inden for en begrænset årrække tages op til revision. Denne revision skal finde sted i folketingsåret 1968/69 altså samtidig med revisionen af loven om de kulturhistoriske lokalmuseer. Til den tid vil der på et nyt erfaringsgrundlag kunne foretages en jævnføring af de 2 museumsgrupper.

Allerede vanskelighederne ved at finde fælles formler for museerne inden for disse 2 grupper viser, hvor kompliceret en fælles regulering af forholdene ville være for de mange andre udenfor grupperne stående som regel specialiserede museer, ja blot for de kulturhistoriske inden for disse. Museernes helt forskellige status og ikke mindst deres forskellige ressortforhold illustrerer dette. Lige så givet er det imidlertid, at adskillige af dem inden for en nærmere fremtid må have ændret deres vilkår, hvis de fortsat skal kunne bestå.

Henvisninger til de steder i Folketingstidende, hvor forhandlingerne om de i artiklen omtalte love er gengivet.

- Lov nr. 92 af 19. marts 1952 om statens overtagelse af Ordrupgårdsamlingen.
Fremsat i folketinget 27/11 1951 F. sp. 1284. 1. beh. sp. 1372.
Betænkning afg. 28/2 1952, till. B. sp. 255.
2. beh. sp. 2707. 3. beh. sp. 2736.
Oversendt til landstinget. 1. beh. 7/3 1952 L sp. 625.
2. beh. sp. 634. 3. beh. sp. 636.
- Lov nr. 155 af 11. maj 1954 om et J. F. Willumsen-museum i Frederikssund.
Fremsat 17/3 1954, sp. 4198. 1. beh. sp. 4485.
Betænkning afg. 8/4 1954, till. B sp. 523.
2. beh. sp. 4932. 3. beh. sp. 4985.
- Lov nr. 95 af 31. marts 1954 om tilskud af statskassen til Ny Carlsberg Glyptotek.
Fremsat 4/2 1954, sp. 3085. 1. beh. sp. 3438.
Betænkning afg. 10/3 1954, till. B. sp. 287.
2. beh. sp. 4143. 3. beh. sp. 4303.
- Lov nr. 166 af 7. juni 1958 om de kulturhistoriske lokalmuseer.
Fremsat 6/3 1958, sp. 1385. 1. beh. sp. 3030.
Betænkning afg. 27/5 till. B. sp. 1233.
2. beh. sp. 5089. 3. beh. sp. 5166.
- Lov nr. 54 af 4. marts 1964 om ændring af lov om de kulturhistoriske lokalmuseer.
Fremsat 4/12 1963, sp. 1504. 1. beh. sp. 1839.
Betænkning afg. 30/1 1964, till. B. sp. 183.
2. beh. sp. 2545. 3. beh. sp. 3208.
- Lov nr. 118 af 15. april 1964 om statstilskud til kunstmuseer.
Fremsat 15/1 1964, sp. 1915. 1. beh. sp. 2109.
Betænkning afg. 19. marts 1964, sp. 573.
2. beh. sp. 4409. 3. beh. sp. 4550.